

Sygn. akt I CZ 88/09

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M.K., D.C., E.B. i M.K.

przeciwko Miastu W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 listopada 2009 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 lipca 2009 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 27 lipca 2009 r. odrzucił skargę kasacyjną powodów od wyroku tego Sądu z dnia 8 kwietnia 2009 r. Sąd Apelacyjny uznał, że skoro zgłoszony przez pełnomocnika powodów w skardze kasacyjnej wniosek o zwolnienie od opłaty od tej skargi został – z uwagi na nie dołączenie oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania skarżących – zwrócony na podstawie art. 102 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), to wniosek ten nie mógł wyrzucić zamierzonego skutku, a skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu bez wezwania do jej opłacenia (art. 130² § 3 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie powodowie wnieśli o jego uchylenie, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 130² § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażaleniu nie można odmówić słuszności.

Sąd Apelacyjny wyszedł z prawidłowego założenia, że art. 130² § 3 k.p.c., mimo jego uchylenia ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1571), ma zastosowanie w postępowaniach wszczętych – jak w rozpoznawanej sprawie – przed wejściem w życie tej regulacji (z dniem 1 lipca 2009 r.). Błędnie jednak uznał, że w konkretnym stanie faktycznym spełnione zostały przesłanki zastosowania tego przepisu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało już wyjaśnione, że hipoteza art. 130² § 3 k.p.c. obejmuje jedynie wypadki wniesienia przez profesjonalnych pełnomocników nienależycie opłaconych środków zaskarżenia i środków odwoławczych. O nienależytym opłaceniu takiego środka mówić można jedynie wówczas, gdy w chwili jego wniesienia istnieje obowiązek uiszczenia opłaty, przy czym miarodajny jest tu moment wniesienia pisma podlegającego opłacie. Złożenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych wyłącza obowiązek uiszczenia opłaty od pisma objętego wnioskiem. Nie ma natomiast podstaw do uzależnienia takiego

skutku od dalszego losu procesowego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Stanowiłoby to w istocie rozszerzenie hipotezy art. 130² § 3 k.p.c., co jest niedopuszczalne ze względu na jego wyjątkowy charakter. W konsekwencji nie podlega odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. nienależycie opłacona skarga kasacyjna wniesiona przez adwokata wraz z wnioskiem o zwolnienie od opłaty sądowej nawet wówczas, jeżeli wniosek ten został zwrócony na podstawie art. 102 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 stycznia 2007 r., I CZ 123/06, niepubl.; z dnia 21 marca 2007 r., I CZ 4/07, niepubl. i z dnia 12 października 2007 r., I PZ 20/07, OSNP 2008, nr 21-22, poz. 320). W takiej sytuacji, podobnie jak w przypadku oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, sąd zobowiązany jest wezwać pełnomocnika do opłacenia skargi kasacyjnej na zasadach ogólnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 69/06, niepubl.).

Stojąc na gruncie tego zapatrywania, które skład orzekający w pełni podziela, zgodzić się trzeba z zarzutem skarżących, że Sąd Apelacyjny, odrzucając ich skargę kasacyjną bez uprzedniego wezwania do uiszczenia wymaganej opłaty, naruszył art. 130² § 3 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.